

LEHMO 2020

Lehmon talouden tukijalat kaatuvat toinen toisensa perään. Perloksen kausi jäi kovin lyhyeksi, ja Kontiorannan varuskunnan lakkautus söi satoja alueen työpaikkoja. Tätä karttaa piti laajentaa etelään, koska Kylmäojantien uudistaminen muutti paljon Lehmon-särkän seutua.

1 Pielisjoella aletaan elvyttää järvilohikantaa rakentamalla Kuurnan voimalaitoksen alapuolelle lisääntymisalue (ei näy tällä kartalla).

2 2010-luvulla rakentamisen painopistealueina ovat olleet Kylmäojan pohjoisosa (2a) sekä Pelto-Lehmossa entiset Kaisalan ja Heikkilän tilojen maat (2b). Lehmon koulun viereen entiselle pellolle (2c) nousee kerrostalo. Soralan alueelle (2d) on myös kaavoitettu omakotitontteja, maapohjana on entinen soranottoalue. Täysin uusi alue on myös Lehmonportin seutu (2e).

3 Lehmon kehityksen ensimmäinen kulmakivi, maatalous, kuihtuu edelleen. Vain muutamassa talossa viljellään aktiivisesti. Kylmäojantien varren peltomaisemat alkavat kadota, kun pellot joko rakennetaan tai ne pikku hiljaa alkavat metsittyä.

4 Vällilampien seudun metsät ovat nyt hyvin taimikkovaltaisia, eli näkyvät kartalla vaaleanvihreinä (4a). Lehmon ensimmäinen luonnonsuojelualue perustetaan Lehmonsärkälle, jossa rauhoitetaan laaja alue vanhaa mäntyvaltaista metsää (4b). Onneksi Pohjatuulentien päään lähetyillä oleva hieno tervahauta säästyi rakentamiselta, kun se sattui tuurilla jäämään viherkaistaleelle (4c).

5 Taajaman eteläosan liikenneoloihin tulee suuri muutos, kun tasoylikäytävän tilalle tehdään rautatien alittava silta (5a). Sen vuoksi tätä karttaakin pitää laajentaa. Pohjoisempaan puolestaan liikenneturvallisuus parane ampumahiihtostadionille johtavan Napakympintien ansiosta (5b). Ristisaaren suunnalle valmistuu uusi pyörätie Vanhan Nurmeksentien varteen (5c). Tosin sitä olisi kiivaimmin tarvittu jo 1950-luvulla, kun sadat uittomiehet kävelivät tai pyöräilivät työmaalleen.

6 Kunta panostaa voimakkaasti kasvatukseen, mutta rakennusten sisäilmaongelmat sotkevat suunnitelmia. Rakennetaan muun muassa Peltosirkun päiväkotia (6a). Molemmat alakoulut kärsivät tilanpuutteesta. Aletaan suunnitella myös yläkoulun rakentamista Lehmon alakoulun yhteyteen (6b). Terveystieteiden osastossa on myös vireillä uudistushankkeita Siunsoten toimista, onneksi Lehmon terveysasema (6c) jatkaa ainakin toistaiseksi. Teknisellä puolella tälle kartalle tulee paljon muutoksia sähkölinjojen poistuessa maakaapeloinnin takia (6d).

7 Isot kauppaketjut käyvät kilpailua Lehmon yli 5000 asukkaasta. Ensinnousee uusi K-market (7a) Kylmäojantien varteen. Sitten S-ryhmä vastaa siirtämällä toimintansa uudisrakennukseen (7b) eritasoliittymän viereen. Kovan kilpailun johdosta kioskit kuihtuvat pois. Ennen niin vilkas Lehdokin risteys rauhoittuu kovasti, sen alakulua syventää viereen tullut suuri hakkuualue (7c).

8 Perlos katosi yllättäen maisemista vuonna 2007. Taas näytti Lehmon tulevaisuus huonolta. Onneksi Ukonharjun tiloihin siirtyi Medisize Oy (8a). Lehmonharjun tiloissa (8b) toimi väliaikaisesti Joensuun poliisilaitos. Jaamankankaan teollisuusalue (8c) kasvaa voimakkaasti. Lehmonportin alueelle (2e) tulee sekä asutusta että yritystoimintaa, ja se liittyy Lehmon asutuksen lopullisesti kiinni Joensuun kaupunkialueeseen.

9 Lehmonsärkän alueen maankäytössä on uusia piirteitä, kun maapohjaa uusiokäytetään Soralan rakentamisen myötä - toisaalta vasta perustettu Lehmonsärkän luonnonsuojelualue turvaa tuon alueen hienon vanhan metsän. Olikohan kukaan kiinteistö-sijoittaja ehtinyt kiinnostua tuosta alueesta, se olisi ollut mainio liikepaikka aivan kaupungin kupeessa valtatievarressa helposti rakennettavalla maalla.

10 Ei siinä näin pitänyt käydä. Pohjois-Karjalan Prikaatin lakkautus vuonna 2013 oli jälleen paha takaisku Lehmolle. Iso osa henkilökunnasta oli juurtanut elämänsä tälle alueelle, kun työpaikka mureni alta. Alueen viimeiset sotavarustustyöt tehtiin Hakrikentän viereen vuonna 2011, kun Mannerheim-elokuvaa varten kaivettiin nykyisen kuntoladun varteen uusia juokshautoja. Tuo elokuvahanke päättyi sittemmin konkurssiin.

11 Urheilukeskus muuntuu vahvaksi jalkapallokeskuksi tekonurmikentän myötä. Hyppymäet puretaan, mutta tilalle tulee modikkaat treeniportaat (11a). Latupohjia (11b) kunnostetaan, vaikka silloin tällöin lumipula vaivaakin. Maastopyöräily on nouseva laji, ja sitä varten merkitään Jaamankankaalle suosittu Kontionpolut-verkosto (11c).

Lähteet:
Peruskartta 1:20000, 1995
Maastokartta, MML 2020
Maastotietokanta, MML 2020
Suunnituskartta Ristisaari 1:10000, 1997
Suunnituskartta Lehmo 1:10000, 1998
Suunnituskartta Kontioranta 1:10000, 2000
Suunnituskartta Vällilammet 1:10000, 2004
Maastokartoitus 2019, Jussi Silvennoinen